

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ - ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ

Α ΜΕΡΟΣ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΤΙ ΜΕΛΕΤΑ

- Τα Ζωντανά κύτταρα και πώς λειτουργούν.
- Μικροοργανισμούς.
- Τη Βιοποικιλότητα και την εξέλιξη.
- Μας διευκολύνει να κατανοήσουμε τις λειτουργίες ανώτερων οργανισμών.

ΖΩΗ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ

- **Τάξη:** Οι οργανισμοί διαδραματίζουν συγκεκριμένο ενεργειακό ρόλο μέσα στο σύστημά τους
- **Αναπαραγωγή:** Οι οργανισμοί αναπαράγουν τους εαυτούς τους
- **Αύξηση και εξέλιξη:** Οι οργανισμοί φέρουν κληρονομήσιμα χαρακτηριστικά που είναι ενδεικτικά του είδους
- **Κατανάλωση ενέργειας:** Μετατρέπουν ενέργεια σε έργο
- **Ομοιόσταση:** Ρυθμιστικοί μηχανισμοί διατηρούν το εσ. περιβάλλον σταθερό παρόλο που το εξωτερικό μπορεί να αλλάζει
- **Εξελικτική προσαρμογή:** Η ζωή είναι το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης του οργανισμού και του περιβάλλοντός του

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πολλοί μικροοργανισμοί είναι παθογόνοι, αλλά αρκετοί είναι ωφέλιμοι

Σε κάθε τετραγωνικό εκατοστό του σώματός μας υπάρχουν περίπου 10000 βακτήρια

Η γρίππη, η πνευμονία, το κρυολόγημα προκαλούνται από μικροοργανισμούς

Μικροοργανισμοί υπάρχουν παντού, ακόμη και σε αφιλόξενα περιβάλλοντα πχ 3000 μέτρα κάτω στο βυθό της θάλασσας.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Αριστοτέλης (4ος πΧ αι.): Αυτόματη γένεση οργανισμών.

G. Fracastoro (16ος μΧ αι.) Οι ασθένειες οφείλονται σε αόρατα έμβια αντικείμενα.

1665 Ο R. Hooke βλέπει κύτταρα κάτω από το μικροσκόπιό του. Εισάγει την έννοια “**cell**”

1677 Παρατήρηση «μικρών ζώων» από νερό λίμνης (Antony Leeuwenhoek)

1796 Πρώτος εμβολιασμός για την ευλογιά (E. Jenner)

1830 Οι Schleiden και Schwann διατυπώνουν την άποψη ότι όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί αποτελούνται από κύτταρα (Κυτταρική Θεωρία της Βιολογίας)

1840 **Semmelweis**: Πυρετός αναπν. συστήματος των παιδιών

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

- 1858, 1864 Απόρριψη της αυτόματης βιογένεσης και υιοθέτηση της βιογένεσης (Virchow - Pasteur)
- 1881 Καλλιέργεια βακτηρίων σε στερεό μέσο (R. Koch)
- 1884 Χρώση κατά Gram (C. Gram)
- 1887 Ανακαλύπτεται το τρυβλίο (petri dish) (RJ Petri)
- 1892 Ανακαλύπτονται οι ιοί (D.I. Ivanovski)
- 1928 Ανακαλύπτεται η πενικιλίνη (A. Fleming)
- 1953 DNA**
- 1977 DNA sequence (Gilbert – Sanger)
- 1983 PCR αντίδραση (K. mullis)

Δείτε επίσης:

<http://www.stlcc.cc.mo.us/fp/users/kkiser/History.page.html>

Το μικροσκόπιο του Antony Leeuwenhoek

Συμβολή των μικροοργανισμών στη Γη

- Στον άνθρωπο: φυσική μικροχλωρίδα, ασθένειες (άμυνα)
- Στη γεωργία: συμμετοχή στον κύκλο των θρ. συστατικών, ασθένειες στα φυτά.
- Στα τρόφιμα: μόλυνση των τροφίμων, δημιουργία γαλακτοκομικών, μπύρας κλπ
- Στο νερό: βιολογικός καθαρισμός
- Βιοεξυγείανση: αποικοδόμηση των ρυπαντών
- Βιοκαύσιμα
- **ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ**

BIOTERRORISM

Κύριες κατηγορίες μικροοργανισμών

ΒΑΚΤΗΡΙΑ: μονοκύτταρα, υπάρχουν στη ΓΗ για περισσότερο από 3,5 δις χρόνια

ΜΥΚΗΤΕΣ: στη φύση είναι αποικοδομητές, αποσυνθέτουν τα θρεπτικά συστατικά ώστε να τα επαναχρησιμοποιήσουν τα ζώα και τα φυτά. Πάνω από 100.000 είδη, περιλαμβάνουν τα μανιτάρια, τις ζύμες, τις μούχλες κλπ

ΠΡΩΤΟΖΩΑ:

ΙΟΙ: οι μικρότεροι και απλούστεροι μικροοργανισμοί, απαιτούν την ύπαρξη ξενιστή για να αναπαραχθούν

Criteria for Classification

Aristotle

Ray

Linnaeus

early criteria:

- morphology
- behavior

recent technology:

- light microscopy
- electron microscopy
- genetic analysis

Early taxonomists relied primarily on morphology and behavior.

Binomial Nomenclature

features:

- two parts
- usually in Latin
- genus begins with a capital letter
- specific epithet begins with a lower case letter
- *italicized when written*

Apis mellifera

Homo sapiens

Genus + specific epithet = species designation

The Six-Kingdom Classification Scheme

Eubacteria

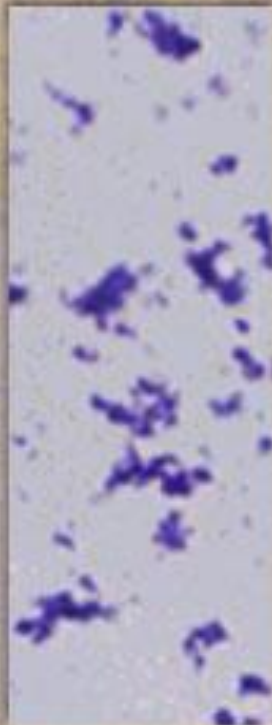
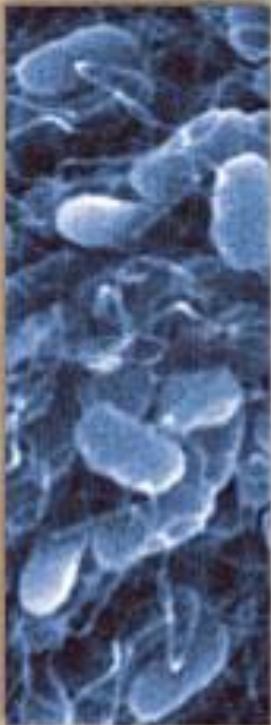
Archaeobacteria

Protista

Fungi

Plantae

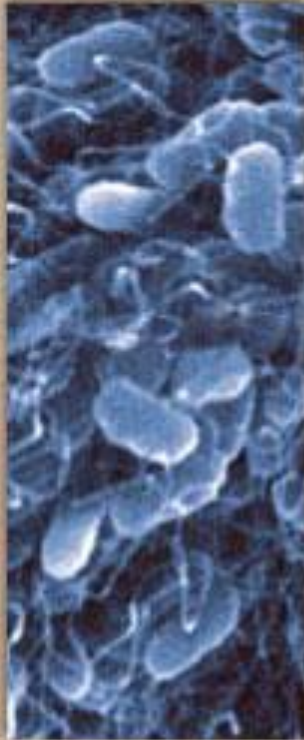
Animalia

Organisms are grouped according to cellular organization and how they obtain their nutrition.

Five Kingdoms

Monera

Protista

Fungi

Plantae

Animalia

R.H. Whittaker proposed a 5-kingdom classification scheme.

Kingdom Monera

Characteristics:

- unicellular
- prokaryotic
- most are aerobic
- some are obligate anaerobes
- possess one of three basic shapes

Rod

Coccus

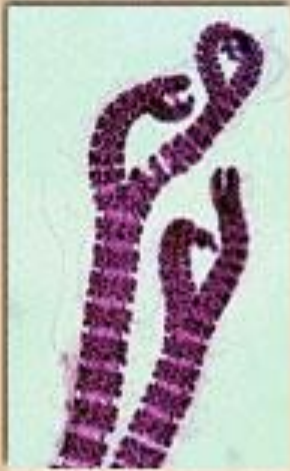

Spirillum

prokaryotic: an organism lacking a membrane-bound nucleus in which genetic information is stored.

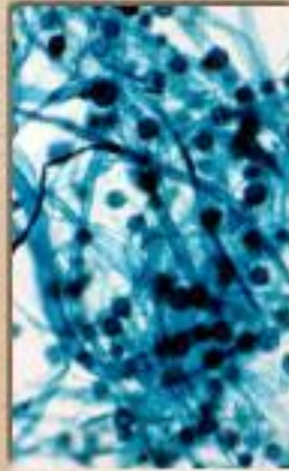
Kingdom Protista

Algae

Protozoa

**Water
molds**

**Slime
molds**

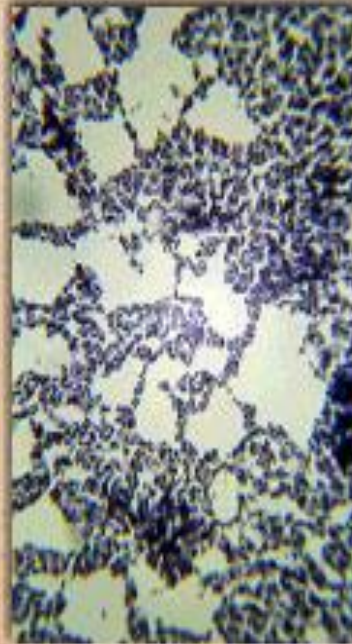
Characteristics:

- eukaryotic
- usually unicellular
- some are multicellular

eukaryotic: possessing a membrane-bound nucleus where genetic information is stored.

Kingdom Protista contains a wide variety of organisms.

Kingdom Fungi

Yeasts are unicellular.

Characteristics:

- eukaryotic
- most are multicellular
- fungi are heterotrophic
- most are saprotrophs
- cells surrounded by cell walls
- fungi are non-motile

saprotroph: an organism that feeds on dead or decaying organic matter.

ΧΗΜΙΚΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ

(επανάληψη)

➤ ΔΕΣΜΟΙ ΥΔΡΟΓΟΝΟΥ – ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

➤ Το κύτταρο αποτελείται από τα μακρομόρια

➤ Κάθε μακρομόριο αποτελείται από μονομερή

➤ Τέσσερις είναι οι κύριες κατηγορίες των μακρομορίων: πρωτεΐνες, νουκλεϊκά οξέα, λιπίδια και πολυσακχαρίτες

ΧΗΜΙΚΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ (επανάληψη)

1. ΠΡΩΤΕΙΝΕΣ

- Διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην κυτταρική οργάνωση και λειτουργία
- Πεπτιδικός δεσμός
- Καταλυτικές και δομικές πρωτεΐνες
- Μέσα από τη δομή κατανοούμε τη λειτουργία

ΧΗΜΙΚΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ (επανάληψη)

2. ΝΟΥΚΛΕΙΚΑ ΟΞΕΑ

- DNA και RNA
- Το DNA μεταφέρει τη γενετική πληροφορία, ενώ το RNA είναι το ενδιάμεσο υπεύθυνο για την πιστότητα-ακρίβεια της μεταφοράς
- Συστατικά τους

Μικροβιακό κύτταρο: ΔΟΜΗ

- Το μικροβιακό κύτταρο εμφανίζει δύο κύριες δομές, την προκαρυωτική και την ευκαρυωτική.
- Εμφανίζουν παρόμοια χημική σύσταση, ίδιες αντιδράσεις και μεταβολισμό.
- Διαφέρουν στο **τοίχωμα** και στην ύπαρξη **κυτταρικών οργανιδίων**
- Στους προκαρυωτικούς δεν υπάρχει πυρήνας και το DNA δεν σχετίζεται με ιστόνες.
- Στους προκαρυωτικούς το τοίχωμα έχει τον πολυσακχαρίτη πεπτιδογλυκάνη και διχοτομούνται

ΙΣΤΟΝΕΣ - ΝΟΥΚΛΕΟΣΩΜΑΤΑ

